

DUCH W DZIEWCZYNIE

„Niedokończone życie Phoebe Hicks” Agnieszka Taborska, Fundacja Terytoria Książki

Agnieszka Taborska lubi apokryfy. Kiedyś ofiarowała nam historię wymyśloną świętej („Senny żywot Leonory de la Cruz”), teraz opowiada o Phoebe Hicks, pierwszej spirytystce i medium z nowoangielskiego Providence, która poczynając od jesieni Roku Pańskiego 1847, komunikowała chciwych wrażeń Amerykanów z duchami.

Ilustrowana zacnymi kołażami Seleny Kimball, podzielona na krótkie tekstowe odsłony (a może seanse?) historia jest urocza co się zowie – nic w tym dziwnego, wiadomo, że Taborska ma niemały dryg do pisania – jednakowoż wcale nie tak płocha i ektoplazmatycznie zwiewna, jak można by zrazu uważać. Nie tylko dlatego że otrzymujemy tu także ładny portret widmowego Providence (gdzie Taborska od lat wyklada i któremu to miastu książkę zadedykowała). Otóż autorka, nie tracąc zresztą na lekkości anegdoty, uważnie przygląda się spirytyzmowi jako swego rodzaju emanacji epoki wiktoriańskiej w ogólności oraz szczególnej ekspresji kobiecości w świecie monolitycznego niemal patriarchy. Przy czym na uwagę zasługuje tu zarówno erotyczne podglebie (otoczka?) spirytyzmu, jak – co już mniej oczywiste – związki spirytyzmu z późniejszym ruchem sufrażystek, na które Taborska wskazuje.

Patriarchat, erotyka, sufrażystki? Nie chcę nikogo straszyć, ale czy to nie pachnie na kilometr „ideologią gender”. Zdobądźcie tę książkę, zanim ją spalą. ☞

przeczytał Marcin Sendecki